

**ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางการศึกษากับแรงจูงใจในการเรียน
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์**
**The Relationship between Educational Environment and
Learning Motivation of Students in Rajamangala
University of Technology Isan, Kalasin Campus**

นันทพัทธ์ โนนศรีเมือง¹ และ อำภาศรี พอค้า²
Nanthaphat Nonsrimunag¹ and Ampasri Phokha²

¹ บธ.ม. (การจัดการการตลาด) อาจารย์ คณะเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์

² ปร.ด. (การจัดการ) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษา 2) ศึกษาความสัมพันธ์และระหว่างสภาพแวดล้อมทางการศึกษากับแรงจูงใจในการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษา จำนวน 300 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาทั้งโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการสอนของอาจารย์ ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย และด้านการบริการของมหาวิทยาลัย 2) สภาพแวดล้อมทางการศึกษาด้านการสอนของอาจารย์ ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย และด้านการบริการของมหาวิทยาลัย มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับแรงจูงใจในการเรียน

คำสำคัญ : สภาพแวดล้อมทางการศึกษา / แรงจูงใจในการเรียน / มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

ABSTRACT

The purposes of this study were: 1) to investigate students' opinion on educational environment and 2) to examine the relationship between educational environment and learning motivation of students in Rajamangala University of Technology Isan, Kalasin campus. The instrument for collecting data from 300 students was a questionnaire. The statistics used for analyzing the collected data were mean, standard deviation, multiple correlation analysis, and multiple regression analysis.

The findings of study were as follows. 1) The opinion of students on educational environment as a whole was at high level. When each aspect was considered, the aspects found at high level were: instructors' teaching, relations in the group of friends, participation in activities at the university and university's service. 2) Educational environment in the aspects of instructors' teaching, relations in the group of friends, participation in activities at the university and university's service had a significantly positive relationship with learning motivation.

Keywords : Education Environment / Learning Motivation / Rajamangala University of Technology Isan

บทนำ

สังคมโลกปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว อันเนื่องมาจากการพัฒนาด้านต่างๆ เช่น การสื่อสาร เทคโนโลยี และข้อมูลสารสนเทศ ฯลฯ มนุษย์จึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงตนเองให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม ความอยู่รอด และความก้าวหน้าของตนเองและประเทศชาติ การพัฒนาที่สำคัญที่สุดที่เป็นประเด็นสำคัญคือ การพัฒนาคุณภาพของคนที่ศึกษา จึงมีบทบาทสำคัญที่จะช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองตลอดชีวิตนับตั้งแต่การวางรากฐานพัฒนาการแรกเกิด การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2553) การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศซึ่งถือเป็นภาระหน้าที่ของมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ที่จะต้องทำหน้าที่พัฒนาทรัพยากรบุคคลของชาติให้มีความรู้ความสามารถและทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาจึงควรให้ความสำคัญกับการพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพที่จะออกไปประกอบอาชีพ เป็นกลไกหรือกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศชาติในอนาคต (สุริทอง ศรีสะอาด. 2544)

ระบบการศึกษาก็เป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่ใช้ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีค่าสูงสุดในโลก ถ้ามนุษย์มีคุณภาพสูง มนุษย์จะเป็นผู้สร้างโลก รักษาโลกและทำให้โลกเจริญมั่นคง ในทางตรงกันข้ามถ้ามนุษย์ไม่ได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพแล้ว มนุษย์จะเป็นผู้ทำลายโลก ทำลายสิ่งแวดล้อมและท้ายที่สุดจะทำลายตนเอง ดังนั้นระบบการศึกษาจึงเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการจัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในทำนองเดียวกันการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองของกระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ. 2552-2561) ได้มีการกำหนดหลักการพัฒนาการศึกษาไว้ทั้งด้านคุณภาพ โอกาส และการมีส่วนร่วมโดยกำหนดกรอบสาระสำคัญของการศึกษา และการเรียนรู้ที่ต้องปฏิรูปเร่งด่วน 4 ประการหลัก คือ ประการแรก พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ให้เป็นกำลังคนที่มีคุณภาพ มีทักษะความรู้พื้นฐานที่จำเป็น มีสมรรถนะ ความรู้ ความสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประการที่สอง พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ที่เป็นผู้เอื้ออำนวยให้

ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เป็นวิชาชีพที่มีคุณค่า มีระบบ กระบวนการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐานเหมาะสมกับวิชาชีพชั้นสูง ประการที่สาม พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ โดยพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาทุกระดับและทุกประเภทให้สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และประการที่สี่ พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ที่มีมุ่งเน้นการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนมีความโปร่งใสเป็นธรรม ตรวจสอบได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2553)

การศึกษาระดับอุดมศึกษาจึงต้องรับผิดชอบ ต่อการพัฒนาสมองของชาติด้วยความตั้งใจและระมัดระวังที่สุดอาจกล่าวได้ว่าภารกิจหลักที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษา คือ มีหน้าที่รับผิดชอบในการสร้างคนให้มีความรู้ความสามารถในวิชาการขั้นสูงที่พร้อมจะ จบออกไปเพื่อเป็นบุคลากรในหน่วยงานต่างๆ ที่มีความรับผิดชอบในหน้าที่การทำงานที่ได้รับมอบหมาย และสามารถนำความรู้ความคิดมาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ตลอดจนสร้างบุคลิกภาพพัฒนานิสัยและพฤติกรรมของนักศึกษา ให้พร้อมที่จะเป็นคนที่สมบูรณ์ มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถอยู่และทำงานร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขและพร้อมที่จะสร้างสรรค์ประเทศให้เจริญก้าวหน้า หรือโดยอีกนัยหนึ่ง ก็คือการสร้างคนให้มีความรู้ชีวิตที่ดีเพื่อจบออกไปเป็นประชาชนที่ดี ของประเทศมีส่วนร่วมในการสร้างความเจริญรุ่งเรือง ของประเทศ การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้ประสบผลสำเร็จนั้นต้องอาศัยแรงจูงใจในการเรียนของผู้เรียน เพราะการจูงใจเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนถูกกระตุ้นให้แสดงพฤติกรรม ไปยังเป้าหมายที่ต้องการ แรงจูงใจจะกระตุ้นและผลักดันให้ผู้เรียนตอบสนองอย่างกระตือรือร้น และสามารถทำให้ผู้เรียนร่วมกิจกรรมอย่างตั้งใจสม่ำเสมอ แรงจูงใจที่ผลักดันนี้อาจจะเกิดขึ้นจากแรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motives) ได้แก่ ความต้องการ ทศนคติ ความทะเยอทะยาน ความสนใจ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หรือแรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motives) อันได้แก่ ความมุ่งหวัง และความต้องการของบิดามารดา หรือเครื่องล่อ และบรรยากาศในการเรียน เป็นต้น แรงจูงใจจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดแนวทาง เกิดพลังช่วยกระตุ้นความสนใจ พัฒนาความสนใจและการเฝ้าหาความรู้ ตลอดจนการเลือกพฤติกรรมที่แสดงออก เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามเรื่องแรงจูงใจเป็นเรื่องที่ซับซ้อนและลึกซึ้งเกินกว่าที่คิด ดังนั้นการศึกษาทฤษฎีต่างๆ ของแรงจูงใจจึงเป็นเรื่องที่ผู้สอนควรให้ความสนใจเป็นอย่างมาก (เขียน วันทนีตระกูล. 2557)

จะเห็นได้จากนโยบายการจัดการการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของไทยในช่วงปี 2555-2559 ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤติและชี้แนะการพัฒนาอย่างยั่งยืนของชาติและท้องถิ่น โดยเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและส่งเสริมการพัฒนาประเทศให้สามารถแข่งขันได้ในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคมไทยให้มีคุณภาพ ช่วยเหลือสังคม มีคุณธรรม ความรับผิดชอบ และมีสุขภาวะ ทั้งร่างกาย และจิตใจ โดยมุ่งหวังสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของประเทศไทย (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2556) ดังนั้น สถาบันการศึกษาใดๆ ก็ตาม กลุ่มนิสิตนักศึกษาเป็นกลุ่มบุคลากรที่สำคัญและมีจำนวนมากที่สุด ฉะนั้น สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยจึงมุ่งเน้นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาเป็นประการสำคัญใน การที่จะเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ความสะดวก ในความเป็นอยู่ นานัปการตลอดจนพัฒนาการทุกด้านของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) ที่มีวิสัยทัศน์ให้สถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้และพัฒนากำลังคนระดับสูงโดยผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ มีศักยภาพตามความต้องการของสังคม มีความสามารถ คิดวิเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น และมุ่งเน้นบัณฑิตให้มีคุณธรรมและจริยธรรม มีความรับผิดชอบ เพื่อทำให้บัณฑิตที่จบการศึกษาเป็นกำลังในการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2556)

ดังนั้นหากสามารถวิเคราะห์และจำแนกองค์ประกอบ สิ่งแวดล้อมทางการศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียน ก็จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปเป็นข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางการศึกษาของนักศึกษาให้เอื้อต่อแรงจูงใจในการเรียน เพื่อที่จะสร้างแรงกระตุ้นให้เอาใจใส่ต่อการเรียนให้ มากที่สุด และสถาบันอุดมศึกษาสามารถยกระดับคุณภาพบัณฑิต โดยเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้ของบัณฑิตให้มีคุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา อย่างน้อย 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีกระบวนการค้นคว้าใหม่ในการเรียนรู้ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต มีจิตอาสาและความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของประเทศและเป็นการส่งเสริมให้บัณฑิตเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

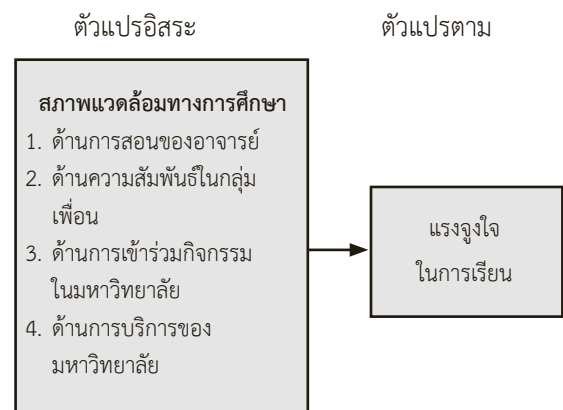
1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์และผลระหว่างสภาพแวดล้อมทางการศึกษากับแรงจูงใจในการเรียน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์

สมมติฐานการวิจัย

สภาพแวดล้อมทางการศึกษามีผลเชิงบวกกับแรงจูงใจในการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ สภาพแวดล้อมทางการศึกษาได้ถูกกำหนดให้เป็นตัวแปรอิสระ และมีผล ต่อแรงจูงใจในการเรียนซึ่งถูกกำหนดให้เป็นตัวแปรตาม โดยสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ ดังนี้

จากกรอบแนวคิดดังกล่าวข้างต้น การวิจัย ในครั้งนี้ได้นำแนวคิดของ Hendershott (1992) ซึ่งได้กล่าวว่า สภาพแวดล้อมทางการศึกษา (Education Environment) เป็นลักษณะและสภาพการณ์ต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนของนักศึกษา ประกอบไปด้วย ด้านการสอนของอาจารย์ ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมในมหาวิทยาลัย และด้านการบริการของมหาวิทยาลัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ จำนวน 2,968 คน (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์. 2556)

2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ จำนวน 340 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้สัดส่วนนักศึกษาจำแนกตาม สาขาวิชา ในการกำหนดขนาดตัวอย่างใช้วิธีการเปิดตารางของ Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2545)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดในการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา จำนวน 16 ข้อ มีลักษณะเป็น แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.41–0.74 และมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.75 – 0.85

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเรียน จำนวน 16 ข้อ มีลักษณะเป็น แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.41–0.82 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.88

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามตามจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

2. ขอนหนังสือราชการ จากสาขาวิชาการตลาด คณะเทคโนโลยีสังคม โดยแนบไปพร้อมกับแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3. เก็บแบบสอบถามโดยให้นักศึกษาผู้ช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

4. ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน โดยได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด 300 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.23 ใช้เวลาในการเก็บรวมข้อมูล 54 วัน ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม พ.ศ. 2556

5. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ ความเชื่อมั่น ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach และอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ใช้เทคนิค Item-total Correlation

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation Analysis) และการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการสอนของอาจารย์ ด้านความสัมพันธ์ใน กลุ่มเพื่อน ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย และด้านการบริการของมหาวิทยาลัย ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์

สภาพแวดล้อมทางการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านการสอนของอาจารย์ (ENA)	3.90	0.47	มาก
2. ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน (ENB)	3.94	0.52	มาก
3. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมในมหาวิทยาลัย (ENC)	3.81	0.59	มาก
4. ด้านการบริการของมหาวิทยาลัย (END)	3.71	0.62	มาก
โดยรวม	3.84	0.44	มาก

2. สภาพแวดล้อมทางการศึกษาด้านการสอนของอาจารย์ ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย และด้านการบริการของมหาวิทยาลัย มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับแรงจูงใจในการเรียน ดังตารางที่ 2 และตารางที่ 3

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางการศึกษากับแรงจูงใจในการเรียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์

ตัวแปร	Learning Motive	ENA	ENB	ENC	END	VIF
Learning Motive	-	0.48*	0.58*	0.61*	0.55*	
ENA		-	0.55*	0.44*	0.38*	1.50
ENB			-	0.56*	0.44*	1.75
ENC				-	0.59*	1.86
END					-	1.59

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ตัวแปรสภาพแวดล้อมทางการศึกษามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.476–0.608 ซึ่งความสัมพันธ์ดังกล่าวอาจจะเป็น Multicollinearity

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบMulticollinearity โดยใช้ค่า VIF ปรากฏว่า ค่า VIF ของตัวแปรอิสระสภาพแวดล้อมทางการศึกษา อยู่ระหว่าง 1.489–1.858 ซึ่งน้อยกว่า 10 แสดงว่า ตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน (Black, 2006)

ตารางที่ 3 การทดสอบสัมประสิทธิ์การถดถอย ของแรงจูงใจในการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์

สภาพแวดล้อมทางการศึกษา	แรงจูงใจในการเรียน		t	sig
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ ($\bar{X}$)	0.97	0.18	4.97*	.00
ด้านการสอนของอาจารย์ (ENA)	0.12	0.05	2.53*	.00
ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน (ENB)	0.25	0.05	4.81*	.00
ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย (ENC)	0.23	0.05	4.88*	.00
ด้านการบริการของมหาวิทยาลัย (END)	0.17	0.04	4.46*	.00
F = 75.36 p = .00 AdjR ² = 0.50				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า สภาพแวดล้อมทางการศึกษาด้านการสอนของอาจารย์ ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมในมหาวิทยาลัย และด้านการบริการของมหาวิทยาลัย มีผลเชิงบวกกับแรงจูงใจในการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขต

กาฬสินธุ์ โดยทั้ง 4 ด้านสามารถอธิบายความแปรปรวนหรือพยากรณ์แรงจูงใจในการเรียนได้ ร้อยละ 50 ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$$\text{แรงจูงใจในการเรียน} = 0.908 + 0.123\text{ENA} + 0.249\text{ENB} + 0.229\text{ENC} + 0.173\text{END}$$

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน เนื่องจากสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาเป็นประการสำคัญที่จะเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ความสะดวกใน ความเป็นอยู่ นานัปการ ตลอดจนพัฒนาการทุกด้านของนักศึกษา ซึ่งทำให้นักศึกษาบรรลุผลสัมฤทธิ์ได้รวดเร็วขึ้น สภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย เป็นเรื่องที่สำคัญเรื่องหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลง เป็นการเรียนรู้ตามหลักทฤษฎีทางด้านจิตวิทยาที่มีการศึกษาถึงเรื่องพันธุกรรม ทำให้คนแตกต่างกัน กล่าวคือบุคคลที่มีพันธุกรรมเดียวกันจะมีลักษณะบุคลิกภาพร่างกาย อารมณ์ที่คล้ายกัน ส่วนคนที่พันธุกรรมต่างกันจะมีพฤติกรรมที่ต่างกันเช่นกัน (อัปสรสิริ เอี่ยมประชา. 2557) ยังมีอิทธิพลอื่นๆ อีกที่สำคัญ ได้แก่ สิ่งแวดล้อม การอบรมเลี้ยงดู การคบเพื่อน การสังคมการสมาคม ประเพณี วัฒนธรรม ศาสนา ดินฟ้าอากาศ ที่อยู่อาศัย น้ำ สื่อมวลชน โรคภัยไข้เจ็บ อุบัติเหตุ ซึ่งเป็นที่ประจักษ์ว่าสภาพแวดล้อมทำให้พฤติกรรมของคนเป็นไปทั้งทางดีหรือร้าย สอดคล้องกับการศึกษาของ สำเนาวัชรศิลป์ (2539) ได้กล่าวไว้ว่า พฤติกรรมของนักศึกษามีส่วนสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษาส่วนมาก พฤติกรรมที่ไม่ดีของนักศึกษา อาจเกิดจากสภาพแวดล้อมที่ไม่ดีของสถาบันอุดมศึกษาได้ นอกจากนี้สภาพแวดล้อมภายในสถาบันอุดมศึกษายังมีความสำคัญต่อกระบวนการพัฒนานักศึกษาอย่างมาก เพราะถ้าสภาพแวดล้อมไม่ดีอาจทำให้นักศึกษาเกิดปัญหา

2. สภาพแวดล้อมทางการศึกษาด้านการสอนของอาจารย์ ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย และด้านการบริการของมหาวิทยาลัย มีความสัมพันธ์และผลเชิงบวกกับแรงจูงใจในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมธี กลมดวง (2550) พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์แรงจูงใจในการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม คือ คุณภาพชีวิตด้านความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น คุณภาพชีวิตด้านการเรียน คุณภาพชีวิตด้านบริการที่ได้รับจากมหาวิทยาลัย และคุณภาพชีวิตด้านสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลพร อุ่นอกพันธุ์ (2557) พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ TGT มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ

4 MAT ซึ่งการจัดการเรียนแบบ TGT หรือการจัดการเรียนรู้โดยใช้เกมแทนการทดสอบย่อย โดยงานวิจัยดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าบรรยากาศในการเรียนและการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการค้นพบของ เต็มศักดิ์ คทวนิช (2546) ที่ศึกษาปัญหาการเรียนและวิธีเผชิญ ปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ พบว่า บรรยากาศการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กับปัญหาการเรียนและวิธีเผชิญ ปัญหาทางการเรียนของนักศึกษา นักศึกษาที่มีความคิดเห็นต่อบรรยากาศการเรียนการสอนในระดับดี จะเลือกใช้วิธีเผชิญปัญหาแบบสู้ แต่ถ้านักศึกษามีความคิดเห็นต่อบรรยากาศการเรียนการสอนไม่ดีจะเลือกใช้วิธีเผชิญปัญหาแบบถอยหนี สอดคล้องกับการวิจัยของ วิภา อินโน (2551) พบว่า การจัดกิจกรรมโดยใช้ภาพยนตร์เป็นสื่อในการเรียนภาษาอังกฤษของอาจารย์ผู้สอน เช่น การแสดงบทบาทสมมุติเลียนแบบ ตัวละครในภาพยนตร์ การเขียนคำศัพท์จากภาพยนตร์ ประกอบการเรียนการสอนสามารถกระตุ้นแรงจูงใจ ในการเรียนให้เกิดขึ้นกับนักเรียนได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลทิพย์ พลบุตร (2553) พบว่า การใช้กลยุทธ์ใน ชั้นเรียนภาษาญี่ปุ่นแสดงให้เห็นว่าการเรียนภาษาญี่ปุ่น ในชั้นเรียนนี้ดำเนินโดยผู้เรียนใช้กลยุทธ์ร่วมมือกับผู้เรียน คือ ผู้เรียนพยายามช่วยกันทำความเข้าใจกับสิ่งที่ผู้สอนพูดเป็นภาษาญี่ปุ่นด้วยการช่วยกันแปลคำสำคัญจากญี่ปุ่น เป็นภาษาไทย ผลที่ได้คือผู้เรียนทั้งชั้นสามารถจับใจ ความสำคัญได้ว่าผู้สอนต้องการสื่ออะไร สอดคล้องกับ ไชยยัง เรื่องสุวรรณและปรีชา วิทโคโต (2537) กล่าวไว้ว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนเป็นแหล่งความรู้แหล่งวิทยาการต่างๆ ช่วยสนับสนุนและเอื้ออำนวยความสะดวกต่อการจัดการเรียน จูงใจให้ผู้เรียนใฝ่หาการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมที่ดีสามารถสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนเกิดการอยากรู้ อยากเรียน ช่วยเพิ่มพูนประสิทธิภาพการเรียนด้วยทรัพยากรการเรียนที่ทันสมัย หลากรูปแบบ ทั้งยังทำให้การจัดการเรียนการสอนตั้งอยู่บนพื้นฐานทางจิตวิทยานอกจากนี้ สภาพแวดล้อมทางด้านการเรียนยังช่วยการจัดการเรียนในยุคสารสนเทศ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนและกระตุ้นให้อาจารย์ให้ความสำคัญกับการสอนในห้องเรียนเนื่องจากผลการวิจัยพบว่าการสอนของอาจารย์สามารถทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนได้

2. มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรม เพื่อสร้างความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนนักศึกษา เพราะการมีความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนนั้นกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ของนักศึกษา

3. มหาวิทยาลัยควรจัดกิจกรรมที่น่าสนใจเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม เพราะกิจกรรมจะเป็นสิ่งที่ช่วยฝึกให้นักศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

4. มหาวิทยาลัยควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเรียนรู้ของนักศึกษา เช่น ห้องสมุด โรงอาหาร และอื่นๆ เพื่อสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ของนักศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผลกระทบและความสัมพันธ์ของสภาพแวดล้อมทางการศึกษาด้านอื่นที่จะส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียน เพื่อจะสามารถนำข้อมูลจากการวิจัยไปเปรียบเทียบและประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ควรศึกษาและเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการศึกษากับแรงจูงใจในการเรียนโดยใช้ตัวแปรอื่นๆ เช่น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

3. ควรศึกษาและเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ทั้ง 5 วิทยาเขต

เอกสารอ้างอิง

Black, K., (2006). **Business Statistics for Contemporary Decision Making**. 4th ed. USA : John Wiley & Son.

Hendershott Ann B., Sheila P. Wright and Deborah Handerson. (1992). "Quality of Life Correlates for University Students," **National Association of Student Personnel Administrators Journal**. 30(1) : 11-19.

Iampracha, Apsornsiri. (2014). **General Psychology**. Bangkok : Bangkokthonburi University.

อัปสรสิริ เอี่ยมประชา. (2557). **จิตวิทยาทั่วไป**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.

Ino, Wipa. (2008). **Use of Movie Medium for Motivating Mathayom Suksa 3 Students to Learn English**. M.Ed. Independent Study. Mahasarakham : Mahasarakham University.

วิภา อิน. (2551). **การใช้สื่อภาพยนตร์เพื่อกระตุ้นแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

Kajornsinsin, Samnao. (1996). **New Dimensions of Student Affairs 2 : Principle and Student Administration**. Bangkok : Kasembundit University.

สำเนา ขจรศิลป์. (2539). **มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2 : พื้นฐานและการบริหารนักศึกษา**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.

Khodthavanit, Toemsak. (2003). **General Psychology**. Bangkok : Se-education.

เต็มศักดิ์ คทวนิช. (2546). **จิตวิทยาทั่วไป**. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.

Klomduang, Methee. (2007). **The Relationship between Factors of Quality of Life and Learning Motivation of Maha Sarakham Rajabhat University Students**. M.Ed. Thesis. Mahasarakham : Mahasarakham University.

เมธี กลมดวง. (2550). **ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบคุณภาพชีวิตกับแรงจูงใจในการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

Office of the Basic Education Commission. (2010). **The Experienced People Operating the Good School of District**. Bangkok : The Agricultural Cooperative Assembly of Thailand.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). **มื่อดำเนินงานโรงเรียนดีประจำตำบล**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

Office of the Higher Education Commission. (2013). **Higher Education Development Plan No. 11 (2012-2016)**. Bangkok : Chulalongkorn University Publisher.

- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2556). **แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Oon-ok-phan, Wilaiphon. (2014). "A comparison of mathematics learning achievement, analytical thinking and learning achievement on 'Equation and Solution of Equation' of Prathom Suksa 6 students using the TGT versus 4 MAT learning management," **Nakhon Phanom University Journal**. 4(1) : 53-59.
- วิไลพร อุ่นอกพันธ์. (2557). "การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องสมการและการแก้สมการการคิดวิเคราะห์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบ TGT กับแบบ 4 MAT," **วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม**. 4(1) : 53-59.
- Phonbud, Kamonthip. (2010). "Collaborative learning strategy in a basic Japanese classroom : A case study of Phetchaburi Rajabhat University," **Journal of the Association of Researchers**. 15(1) : 93.
- กมลทิพย์ พลบุตร. (2553). "กลยุทธ์ร่วมมือกันในห้องเรียนภาษาญี่ปุ่นระดับต้น : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี," **วารสารสมาคมนักวิจัย**. 15(1) : 93.
- Rajamangala University of Technology Isan Kalasin campus. (2013). **Current Students**. [Online], Available ; <http://www.kcs.rmuti.ac.th/>6>. [June 2013].
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์. (2556). **จำนวนนักศึกษาปัจจุบัน**. [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก ; <http://www.kcs.rmuti.ac.th/>. [มิถุนายน 2556].
- Ruengsuwan, Chaiyong and Wihokto, Preecha. (1994). **Research on Educational Environment**. Bangkok : Sukhothai Thammathirat University.
- ไชยยง เรืองสุวรรณ และปรีชา วิหคโต. (2537). **การวิจัยสภาพแวดล้อมทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- Sisa-aad, Boonchom. (2002). **Statistical Methods for Research**. 2nd Ed. Bangkok : Suweeriyan.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- Sisa-aad, Surithong. (2001). **Guidelines for the Development of Higher Education Institutions' Library to Meet the Standards of Higher Education Institutions' Library (B.E. 2544)**. Mahasarakham : Mahasarakham University.
- สุริทอง ศรีสะอาด. (2544). **แนวทางการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาไปสู่เกณฑ์มาตรฐานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2544**. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Wanthaneeyatragoon, Khean. (2014). **How is Motivation Important for Learning and Teaching**. [Online], Available ; http://www.lanna.mbu.ac.th.artilces/Intrinsic_kh.asp. [November 2014].
- เขียน วันทนียตระกูล. (2557). **แรงจูงใจมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนอย่างไร**. [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก ; http://www.lanna.mbu.ac.th.artilces/Intrinsic_kh.asp. [พฤศจิกายน 2557].